Omgevingsdienst
De Vallei

Aan: Colleges van B&W van de gemeenten Wageningen, Ede, Scherpenzeel, Barneveld, Nijkerk en het college van GS van de provincie Gelderland met het verzoek om deze Kaderbrief door te geleiden naar de gemeenteraden en Provinciale Staten.

Van: René Verhulst, voorzitter Algemeen Bestuur OddV

Kaderbrief 2022 Omgevingsdienst De Vallei

Afschrift aan:

Bijlage:

Deze Kaderbrief geeft, op basis van beleidsmatige ontwikkelingen, inzicht in de financiële effecten op de begroting 2022 van OddV. De gemeenteraden en Provinciale Staten kunnen deze Kaderbrief als input gebruiken voor het proces van de begroting 2022.

De OddV biedt meerwaarde aan haar opdrachtgevers door bundeling van expertise op het gebied van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving en Advies in het omgevingsdomein (bouwen en milieu) en goede kennis van de lokale situatie.
De uitvoeringsambitie is om op een adequate wijze omgevingsvergunningen te behandelen. Dat betekent snel waar dat kan en maatwerk waar gewenst. De OddV houdt toezicht op de naleving van milieu en bouwregelgeving. Dit doet OddV risicogericht (op basis van data), innovatief en conform de landelijke handhavingsstrategie. Zo nodig treedt de OddV handhavend op; gericht op de dialoog, klantgericht en duidelijk. Om de VTH taak uit te voeren beschikt de OddV daarnaast over specialistische kennis op het gebied van bodem, geluid, constructieve veiligheid, ecologie en externe veiligheid.

Wij signaleren dat de gemeentelijke financiën onder druk staan. Het Algemeen Bestuur heeft dan ook opdracht gegeven aan OddV om middels innovatie van het risicomodel de bijdrage die VTH op het gebied van bouwen en milieu levert aan de maatschappelijke opgave van de gemeente te optimaliseren. Dit wordt uitgewerkt in een programma “Risicogericht Programmeren” met als doel het rendement van de uitvoering te vergroten, een voorstel te doen voor een minimaal uitvoeringsniveau en met een doorrekening te komen, met in achtneming van de robuustheid van de organisatie en structurele mogelijkheden voor ontwikkeling van de organisatie. Hiermee worden de sturingsmogelijkheden van de gemeenten vergroot. Met de partners maken we vervolgens afspraken over het minimale uitvoeringsniveau, het gewenste ambitieniveau en het efficiency potentieel in de samenwerking OddV-gemeenten. Het is daarnaast van belang de financierings- en verantwoordingsvorm hiermee in lijn te brengen. In 2021 zal hierover besluitvorming plaatsvinden.

In de kaderbrief hanteren we dezelfde budgetten ten opzichte van de Uitvoeringsplannen 2021 aangevuld met enkele autonome ontwikkelingen, zoals loon- en prijsinflatiecorrectie. De Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het Bouwen zorgen voor een aanpassing in het takenpakket van OddV. De aard van het werk wijzigt daardoor, de omvang nauwelijks. Naast de wetgeving kunnen beleidsmatige keuzes van de gemeenten leiden tot toename van de benodigde capaciteit.

Omgevingsdienst De Vallei
Postbus 9024
6710 HM Ede

T 088 – 116 99 00
E info@oddevallei.nl
www.oddevallei.nl

KvK 56714297

Op basis van bovenstaande ontwikkelingen wordt geadviseerd om de in de meerjarenbegroting geraamde budgetten vooralsnog vast te houden.

Als later de feitelijke financiële situatie van gemeenten duidelijk wordt en bovenstaande opdracht aan de OddV is uitgewerkt, zijn er voldoende P&C momenten om (voor zover het mogelijk is) bij te sturen. Denk hierbij concreet aan het opstellen van de begroting 2022 (voorjaar 2021), het opstellen van het uitvoeringsplan 2022 (najaar 2021) en de eerste begrotingswijziging 2022 (voorjaar 2022).

Omgevingswet
Uitgangspunt van de Omgevingswet is meer ruimte voor de initiatiefnemers. De eerste jaren na introductie van de Omgevingswet zal zich, naar verwachting, kenmerken als een overgangsperiode waarin:

- bestaand RO en WABO beleid deels geldig blijft en er nieuw beleid ontstaat;
- er een zoektocht zal zijn naar de beleidsruimte die het bevoegd gezag wil geven aan initiatiefnemers (conserveren versus uitnodigen);
- bestaande regels stapsgewijs worden vereenvoudigd en/of gereduceerd;
- er lokale regels ontstaan die leiden tot meer afwegen;
- vergunningaanvragen van voor 1-1-2022 onder het huidige regime in 2022 en 2023 worden afgehandeld en uitgevoerd;
- we samen de processen zullen inregelen, optimaliseren en waar mogelijk harmoniseren.

De transitieperiode loopt tot eind 2029. Dat betekent dat tot die tijd capaciteit nodig zal blijven om de veranderingen in de organisatie te implementeren.

Bodem en ondergrond
Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2022) gaat de bevoegdheid die nu bij de provincie ligt voor de Wet bodembescherming (Wbb) over naar de gemeenten. Gemeenten zijn dan primair beheerder van de bodemkwaliteit voor hun grondgebied. Door deze overdracht komen alle basistaken voor de bodem(sanering) bij de gemeenten te liggen. De verwachting is dat gemeenten de uitvoerende bodemtaken bij de OddV zullen neerleggen, omdat deze een sterke relatie hebben met VTH. Daar is ca. € 35.000 OddV-breed mee gemoeid. De overdracht van bodemtaken van provincie naar gemeenten geschiedt door overdracht van budget van provinciefonds naar gemeentefonds.

Wet kwaliteitsborging voor het Bouwen
Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen (WKB) zal naar verwachting worden ingevoerd op 1 januari 2022. Er zijn door ODNL en VNG zorgen geuit over de rol van de gemeente als bevoegd gezag en de ongedekte kosten van nieuwe taken die gemeenten moeten uitvoeren, zoals ‘risicobeoordeling’ en ‘dossier bevoegd gezag’ waar geen leges tegenover staan. Dit laatste is vooral een risico voor de gemeente in hun begroting. De VNG heeft die zorgen gedeeld en verwoord in een brief aan de Eerste en Tweede Kamer. Inmiddels (november 2020) is er een akkoord gesloten tussen de VNG en de minister om de rol van de gemeente als bevoegd gezag te versterken. Zo wordt de taakverdeling tussen gemeenten en kwaliteitsborger nog duidelijker beschreven, krijgen de gemeenten de mogelijkheid om in specifieke gevallen informatie over een project op te vragen en wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de risicobeoordeling en het borgingsplan. Ook is afgesproken dat er een onderzoek komt, om inzicht te krijgen in de kosten die het toezicht op de gehele bouwregelgeving met zich meebrengt voor gemeenten (art. 2 Financiële verhoudingswet).

Verbetertraject toezicht en handhaving complexe bedrijven onder gemeentelijk bevoegd gezag.
De aansturing van de provinciale toezicht- en handhavingstaak voor complexe bedrijven is vanaf 1 januari 2020, inclusief de financiële verrekening, bij ODRA ondergebracht. Dit moet leiden tot verbetering van toezicht en handhaving bij deze bedrijven. De gemeenten en de provincie hebben ook de wens uitgesproken om programmasturing voor alle complexe bedrijven -dus ook waarvoor gemeenten het bevoegd gezag zijn- toe te passen. Zij heeft de overtuiging dat daarmee een extra bijdrage wordt geleverd aan een gezonde en veilige leefomgeving. De bestuursvoorzitters en het Opdrachtgeversboard hebben zich eerder uitgesproken voor het scenario van programmasturing voor alle complexe bedrijven in Gelderland. Er loopt nu een proces om hier als Algemeen Bestuur een standpunt in te bepalen. De verwachting is dat dit eind 2020 wordt afgerond waarna de implementatie zo mogelijk op 1 januari 2022 kan plaatsvinden. De financiële effecten voor de OddV zijn beperkt omdat nu al deze taken worden uitbesteed aan de ODRA.

Permanente bewoning verblijfsrecreatie vakantieparken Ede
Afgelopen jaren heeft Ede met incidenteel budget een impuls gegeven aan de aanpak permanente bewoning. Voor 2022 is er geen incidenteel budget meer beschikbaar. Het huidige beeld is dat er aan diverse vakantieparken nog nauwelijks aandacht aan is besteed, omdat voor andere vakantieparken veel meer inzet nodig was dan vooraf ingeschat. Daarbij gaat het niet alleen aan illegaal permanent wonen maar ook om ondermijning en illegale huisvesting van arbeidsmigranten. Onze zorg is, dat als we te vroeg stoppen met dit project, al het gedane werk voor niets is geweest en niet helpt in het Edese programma vitale vakantieparken dat loopt tot en met 2023.
Begin 2021 wordt het resultaat geëvalueerd en de resterende opgave concreet gemaakt. Tevens wordt dan een voorstel gedaan voor structureel beheer en de wijze waarop de resterende opgave ingevuld kan worden. Inzet is om de aandacht voor de aanpak permanente bewoning, na de impuls, structureel te borgen in de toezichts- en handhavingstaak van de OddV. Eventuele consequenties (voor 2022) in taken of budget zullen na besluitvorming in Ede (in 2021) worden door vertaald naar het uitvoeringsprogramma 2022.

Actualisatie milieuvergunningen
Bij de begroting 2020 is besloten om de actualiteit van vergunning plichtige milieu-inrichtingen te verhogen naar 80% en deze ambitie te realiseren in 3 jaren. Voor zowel 2021 als 2022 wordt hiervoor € 116.000 als benodigde middelen opgenomen. Inmiddels (september 2020) is de actualiteit opgehoogd van 53% naar 61%.

Wegvallen co-financiering IGO provincie groot € 120.000 en hogere aansluitingsbijdrage Inspectieview Milieu groot € 25.000 per omgevingsdienst
Met ingang van 2022 vervalt de co-financiering van de provincie voor het Programma Informatievoorziening Gelderse Omgevingsdiensten. Dit vertaalt zich naar een hogere bijdrage van de OddV van ca. € 25.000. Daarnaast blijkt de aansluitingsbijdrage Inspectieview Milieu € 25.000 per omgevingsdienst te worden per 1 januari 2021, terwijl we nu éénmalig € 10.000 voor 7 omgevingsdiensten samen betalen. Het nadeel is dan ook € 50.000.

Structurele effecten Uitvoeringsplan 2021 vertaalt naar 2022.
Momenteel wordt samen met de partners gewerkt aan de Uitvoeringsplannen 2021. Ten opzichte van de eerder vastgestelde jaarschijf 2022 bij de Meerjarenbegroting 2021-2024 (MJB 2021-2024) zien we een daling van € 102.000.
De belangrijkste redenen zijn:

- Het uitvoeringsplan 2020 Ede dat als basis dient voor 2021 is later

lager vastgesteld dan waarop het proces van de MJB 2021-2024 in roulatie is gebracht. De reden is dat er meer tijd nodig was voor de invulling van de taakstelling die bij de OddV was neergelegd. Verlaging € 90.000
- Enkele taken rond huisnummering en WOZ gaan over naar Nijkerk als gevolg van het met pensioen gaan van een medewerker. Verlaging € 15.000

Bijdragen aan strategische thema's partners
In de collegeprogramma's van onze partners staan ambities beschreven voor de strategische thema's op het gebied van energietransitie, duurzaamheid, klimaat, asbestsanering, food en ondermijning. De OddV kan hieraan een bijdrage leveren door inzet van haar VTH-expertise. Wij adviseren de gemeenten om, indien er extra projecten gewenst zijn (die nu niet al in de kaderbrief zijn opgenomen), daarvoor een apart bedrag in de gemeentelijke begroting op te nemen.

Effecten coronacrisis op de bedrijfsvoering
Als gevolg van de coronacrisis is er een nieuwe werkelijkheid ontstaan en zien we dat huisvestingsvisies van onze partners aangepast worden. Thuiswerken wordt meer gewoon en de kantoorgebouwen lijken steeds meer gebruik te worden als ontmoetingsruimte en beperkter als werkruimte. Het nabijheidsprincipe dat bij de oprichting van de OddV is gehanteerd staat hiermee onder druk. OddV zal hierop moeten anticiperen door onze bedrijfsvoering daarop af te stemmen. We merken nu al dat afstemming met de gemeentelijke partners lastiger is en dat heeft gevolgen voor doorlooptijden en productprijzen. We zijn hierover in gesprek met onze partners om waar mogelijk nieuwe/aangepaste afspraken te maken om de negatieve consequenties beperkt te houden.

Financieel kader begroting 2022

Omschrijving	**2022**	2023	2024	2025
A. Meerjarenbegroting 2021-2023, jaarschijf 2022, excl. projecten (x € 1000)	13.348	13.348	13.348	13.348
B. Autonome en structurele effecten.				
Structurele effecten Uitvoeringsplan 2021	-102	-102	-102	-102
Bodem en ondergrond	35	35	35	35
Loon- en prijsinflatiecorrectie 2021	202	202	202	202
Financiering IGO (wegvallen € 120k co-financiering provincie) en bijdrage inspectieview	50	50	50	50
Subtotaal	13.532	13.532	13.532	13.532
Omzet per partner (x € 1000) exclusief projecten				
Barneveld	4.015	4.015	4.015	4.015
Ede	5.635	5.635	5.635	5.635
Nijkerk	2.430	2.430	2.430	2.430
Scherpenzeel	499	499	499	499
Wageningen	936	936	936	936
Provincie Gelderland	17	17	17	17
Totaal	13.532	13.532	13.532	13.532
C. Incidentele projecten				
Permanente bewoning verblijfsrecreatie Ede	pm	pm	pm	pm
Actualisatie milieuvergunningen	116			
Bijdrage aan strategische thema's partners	pm	pm	pm	pm
Subtotaal incidentele projecten	116	0		
Incidentele projecten per partner (x € 1000)				
Barneveld	73			
Ede	31			
Nijkerk	9			
Scherpenzeel	-			
Wageningen	3			
Provincie Gelderland				
Totaal	116	-	-	-
Begroting/Kader	**13.649**	**13.532**	**13.532**	**13.532**

Gedetailleerder overzicht per deelnemende partner over 2022.

Opbouw Kaderbrief 2022 (x € 1000)	Barneveld	Ede	Nijkerk	Scherpenzeel	Wageningen	Provincie	Totaal
Uitvoeringsplan 2021 exclusief projecten structureel	3.930	5.515	2.379	489	916	16	13.245
Overdracht bodemtaken van provincie naar gemeente	10	15	6	1	2	-	35
Financiering IGO (wegvallen € 120k co-financiering provincie) en bijdrage inspectieview	15	21	9	2	3	-	50
Loon- en prijscompensatie	60	85	36	7	14	0	202
Kaderbrief 2022 excl.projecten	**4.015**	**5.635**	**2.430**	**499**	**936**	**17**	**13.532**
Projecten							
Actualisatie milieuvergunningen	73	31	9	-	3	-	116
Kaderbrief 2022	**4.088**	**5.667**	**2.439**	**499**	**939**	**17**	**13.649**
Vastgestelde jaarschijf 2022 bij MJB 2021-2024	**4.002**	**5.636**	**2.403**	**488**	**919**	**16**	**13.464**
Verschil met begroting 2022 met Kaderbrief 2022	86	31	37	11	20	1	185
		-					-
Analyse verschil:						-	-
Overdracht bodemtaken van provincie naar gemeente	10	15	6	1	2	-	35
Financiering IGO (wegvallen € 120k co-financiering provincie) en bijdrage inspectieview	15	21	9	2	3	-	50
Loon- en prijscompensatie	60	85	36	7	14	-	202
Structureel effect UP2021	-	-90	-15	1	-	-	-102
	85	31	37	11	20	-	185

Begrotingsuitgangspunten

De activiteiten van OddV worden output gefinancierd op basis van geleverde producten en diensten. De vraag van de partners is daarin leidend.

De volgende begrotingsuitgangspunten zijn vastgesteld door het AB/DB voor begroting 2022:

- De basis voor het opstellen van een nieuwe begroting is die van de Meerjarenbegroting 2021-2024, jaarschijf 2022 van de OddV. De output-vraag van de partners beweegt zich binnen de vastgestelde marges van de begroting.
- Bij de begroting wordt één OddV-uurtarief gecalculeerd voor de kernactiviteiten van de OddV.
- Indien partners meerwerk beleggen bij de OddV buiten de kaderbrief om en de OddV daar extra personeel voor moet inhuren, wordt dat meerwerk doorberekend aan de partner tegen het vastgestelde uurtarief van de OddV opgehoogd met € 10,-- per uur. Reden is dat inhuurtarieven hoger zijn dan het voorcalculatorische uurtarief en de OddV ook nog kantoorkosten moeten betalen over die inhuur.
- Na het begrotingsjaar vindt er afrekening plaats per partner over de werkelijk geleverde producten en over de uren waar geen product aan is gekoppeld. Dit gebeurt op basis van bij de begroting vastgestelde voorcalculatorische tarieven/productprijzen.
- Resultaten na afrekening (loon-, prijs- en bezettingsverschillen) worden primair verrekend met de partners naar rato van de werkelijke omzet. Uiteraard kan het Algemeen Bestuur ook besluiten om te putten uit het weerstandsvermogen bij een negatief resultaat, dan wel te storten in een bestemmingsreserve bij een positief resultaat.
- In Gelders verband hebben we afgesproken dat we de raming van het percentage voor de lonen en prijzen voor het jaar 2022 baseren op de laatste prognose in de septembercirculaire gemeentefonds september 2020. Hierin zijn de lonen op basis van de loonvoet sector overheid en de prijzen voor de netto materiële overheidsconsumptie gebruikt, beide gecorrigeerd met de bijgestelde prognose van het voorgaande begrotingsjaar. Daarmee is de omgevingsdienst verzekerd van een goede loon- en prijsindexatie. Dit betekent voor 2022 een loonindexatie 1,5% en voor de prijsindex 1,5%.